

Sygn. akt VIII *Pa 24/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Teresa Kalinka
Sędziowie:	Grażyna Łazowska Grzegorz Tyrka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 maja 2021r. w G.

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o rentę wyrównawczą

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 14 stycznia 2021 r. **sygn. akt** VI P 119/18

- zmienia częściowo zaskarżony wyrok w punkcie I. w ten sposób, że w miejsce kwoty 29638,71 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset trzydzieści osiem złotych siedemdziesiąt jeden groszy) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 28898,33 (dwadzieścia osiem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt osiem złotych trzydzieści trzy grosze);
- zmienia częściowo zaskarżony wyrok w punkcie VI. w ten sposób, że nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty od pozwu w miejsce kwoty 960 zł (dziewięćset sześćdziesiąt złotych), kwotę 940 zł (dziewięćset czterdzieści złotych);
- zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 220 zł (dwieście dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

(-) sędzia Grażyna Łazowska (-) sędzia Teresa Kalinka (-) sędzia Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII Pa 24/21

UZASADNIENIE

Powód W. B. po rozszerzeniu żądania pozwu domagał się zasądzenia od pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. – następcy prawnego (...) Spółki Akcyjnej w K. kwoty 34.817,51 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 stycznia 2015r. do 31 marca 2019r.

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu oraz dalszej renty wyrównawczej od 1 kwietnia 2019r. w kwocie po 482,90 zł miesięcznie, a także zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W ocenie pozwanej, zgodnie z zawartą między stronami ugodą z 1 kwietnia 2014r. powód otrzymywał od pozwanej rentę wyrównawczą. Pozwana wskazała, że powyższa ugoda została skutecznie zawarta i nadal obowiązuje.

Wyrokiem z 14 stycznia 2021r. Sąd Rejonowy w Gliwicach w punkcie pierwszym zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 29.638,71 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 stycznia 2015r. do 30 kwietnia 2018r., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 kwietnia 2018r. W punkcie drugim zasądził od pozwanej na rzecz powoda dodatkową rentę wyrównawczą w kwocie po 469,59 zł za okres od 1 maja 2018r. do 28 lutego 2019r. oraz po 482,90 zł za okres od 1 marca 2019r. do 31 stycznia 2021r., płatne do 10 – tego dnia każdego miesiąca za dany miesiąc z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat miesięcznych od dnia 11-tego dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty, poczynając od 11 maja 2018r. W punkcie trzecim Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda rentę wyrównawczą w kwocie po 482,90 zł miesięcznie za okres od 1 lutego 2021r. i na przyszłość, płatną do 10-tego dnia każdego miesiąca za dany miesiąc, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat miesięcznych renty wyrównawczej od 11 -tego dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty. W punkcie czwartym Sąd I instancji oddalił powództwo w pozostałym zakresie, natomiast w punkcie piątym i szóstym orzekł o zasądzeniu od pozwanej na rzecz powoda kwoty 1.800zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz o nakazaniu pobrania od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 960 zł tytułem opłaty sądowej oraz kwoty 1.274,87 zł tytułem wydatków.

Sąd I instancji ustalił, że W. B. pracował w KWK (...) od 31 marca 1992r. Początkowo był zatrudniony na stanowisku pracownika niewykwalifikowanego pod ziemią, a od 1 grudnia 1994r. zatrudniony był u poprzednika prawnego pozwanej na stanowisku górnik pod ziemią. W dniu 10 grudnia 1997r. powód uległ wypadkowi w pracy. W wyniku opadnięcia jednej z brył urobku, która dobiła palce prawej dłoni, doznał on amputacji urazowej IV i V palca dłoni prawej. W wyniku wypadku powód utracił zdolność do dotychczas wykonywanej pracy i został zatrudniony przy pracach pozaprzedkowych, co wpłynęło na obniżenie jego zarobków.

Z powyższego zdarzenia został sporządzony protokół ustalający okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy nr (...). Na jego podstawie ustalono, że powód przyczynił się do zaistnienia przedmiotowego wypadku w wysokości 40%. Powód nie kwestionował zapisów tego protokołu i wskazanego przyczynienia się do wypadku.

Powód i jego pracodawca regularnie zawierali ugody pozasądowe, na mocy których powodowi była wypłacana renta wyrównawcza. W ugodzie z 1 kwietnia 2014r. ustalono takie same zasady wypłaty renty wyrównawczej, jak we wcześniej zawieranych pomiędzy stronami ugodach. W § 2 wskazanej ugody pozwana zobowiązała się zapłacić powodowi skapitalizowaną rentę wyrównawczą za okres od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. w kwocie 1.314,93 zł, stanowiącą 60% różnicy między potencjalnym wynagrodzeniem powoda - w kwocie netto (ustalonym według zasad „Regulaminu postępowania w sprawach przyznawania i wyliczenia rent wyrównawczych”, jakie powód otrzymywałby, gdyby do wypadku przy pracy nie doszło, a faktycznymi jego dochodem netto obejmującymi pobierane wynagrodzenia za pracę. Z kolei w § 4 ugody strony ustaliły, że począwszy od 1 kwietnia 2014r. powodowi będzie wypłacana renta wyrównawcza w kwocie w kwocie 280 zł netto.

W roku 2015 pozwana dokonała przeliczenia rocznego renty wyrównawczej i ustaliła nadpłatę tej renty na kwotę 3.209 zł. W związku z tym, począwszy od marca 2015r., pozwana wstrzymała powodowi wypłatę bieżącej renty wyrównawczej.

Żadna ze stron, w tym powód nie uchylała się od skutków prawnych zawieranych przez strony ugód.

Powód od 24 października 2016r. jest uprawniony do emerytury. Decyzję o przyznaniu emerytury wydał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. 10 listopada 2016r.

Sąd I instancji wyliczył, że powodowi za okres od 1 stycznia 2015r. do 30 kwietnia 2018r. przysługuje skapitalizowana renta wyrównawcza w kwocie 29.638,71 zł. Ponadto przysługuje mu dodatkowa renta wyrównawcza od 1 maja 2018r. do 28 lutego 2019r. po 469,59 zł miesięcznie, od 1 marca 2019r. do 31 marca 2019r. i na przyszłość po 482,90 zł miesięcznie.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy stwierdził, że roszczenie powoda co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy uznał, że w niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej renty wyrównawczej za okres od 1 stycznia 2015r., co wiązało się ze zmianą stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. Sąd I instancji uznał, że z akt sprawy wynika, iż przyczyną wniesienia pozwu było to, że pozwana w 2015r. dokonała przeliczenia renty wyrównawczej powoda ustaloną ugodą pozasądową i ustaliła, że od 2015r. powodowi należy się renta wyrównawcza w kwocie 38 zł miesięcznie. Sąd Rejonowy uznał, że okoliczność ta mogła stanowić podstawę powództwa o podwyższenie renty wyrównawczej, albowiem stanowi istotną zmianę stosunków w rozumieniu cytowanego powyżej przepisu.

Zdaniem Sądu I instancji istotna w niniejszej sprawie jest okoliczność, że strony zawarły ugodę z 1 kwietnia 2014r., na podstawie której pozwana zobowiązała się naprawiać szkodę powoda w dochodach poprzez wypłatę renty wyrównawczej, przy czym strony ustaliły, że od 1 kwietnia 2014r. powodowi będzie wypłacana renta wyrównawcza w kwocie netto 280 zł. W ocenie Sądu Rejonowego postępowanie dowodowe wykazało, że należna powodowi renta wyrównawcza stanowi różnicę pomiędzy jego potencjalnym wynagrodzeniem, a wynagrodzeniem faktycznie otrzymanym oraz wypłaconą rentą wyrównawczą z uwzględnieniem 40% przyczynienia się powoda do wypadku, albowiem wcześniej nie kwestionował on swojego przyczynienia się.

Za nieuzasadnione Sąd Rejonowy uznał stanowisko pozwanej, że w niniejszej sprawie doszło do przedawnienia, a to mając na uwadze, że to pozwana pomimo obowiązującej strony ugody pozasądowej, jednostronnie dokonała przeliczenia należnej powodowi renty wyrównawczej, ustalając kwotę tej renty na 38 zł, a więc znacznie niższą niż ta, którą powód dotychczas otrzymywał. Co więcej, pismo informujące o nowej wysokości renty wyrównawczej sporządzono w sierpniu roku 2015 ze wskazaniem nowej kwoty renty począwszy od marca roku 2015, a zatem kilka miesięcy wstecz. Z akt sprawy wynika natomiast, że pozwana nie dysponowała zarobkami pracowników porównawczych do powoda, a zatem, co wynika z wyliczeń wynikających z wydanych w sprawie opinii, wyliczenia pozwanej oparte zostały na nieprawidłowych założeniach. Stąd, mając na uwadze zasady współżycia społecznego, Sąd I instancji nie uwzględnił podniesionego zarzutu przedawnienia.

Mając na uwadze przytoczone przez siebie okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powoda co do zasady było uzasadnione, a tym samym renta wyrównawcza powinna być liczona jak w wariantcie I opinii uzupełniającej biegłego Z. G. i w punkcie I wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 29.638,71 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres do 1 stycznia 2015r. do

30 kwietnia 2018r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 kwietnia 2018r. Równocześnie w punkcie II i III wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda tytułem renty wyrównawczej kwoty po 469,59 zł za okres od 1 maja 2018r. do 28 lutego 2018r. oraz kwoty po 482,90 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej za okres od 1 marca 2019r. do 31 stycznia 2021r. i na przyszłość w kwocie po 482,90 zł, płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca za dany miesiąc, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek raty renty wyrównawczej.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana zaskarżając go w zakresie punktu I w części zasądzającej od pozwanej na rzecz powoda rentę wyrównawczą za styczeń 2015r., w kwocie 740,38 zł, która została uwzględniona

w skapitalizowanej rencie wyrównawczej, zasądzonej w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie rozważenie zebranego

w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny i dowolną ocenę dowodów

w następstwie przyjęcia, że naruszało zasady współżycia społecznego podniesienie przez pozwaną zarzutu przedawnienia poinformowanie powoda przez pozwaną w sierpniu 2015r. o nowej wysokości renty wyrównawczej z odmową wypłaty powodowi renty w wysokości dotychczasowej, mimo kategorycznej odmowy przez pozwaną wypłaty powodowi renty

w wysokości dotychczasowej oraz w związku z tym udzielenia przez powoda pełnomocnictwa adwokatowi do reprezentowania go w sprawie o rentę wyrównawczą już 17 marca 2017r. (pełnomocnictwo dołączone do pozwu), przy zaniechaniu przez powoda dochodzenia roszczenia aż do 21 lutego 2018r., co doprowadziło do przedawnienia jego roszczenia za styczeń 2015r.;

- naruszenie prawa materialnego pod postacią art. 5 k.c. w zw. z 442 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie w następstwie przyjęcia, że narusza zasady współżycia społecznego podniesienie zarzutu przedawnienia odmowa wypłaty świadczenia w dotychczasowej wysokości z uwagi na nieprawidłowe przeliczenie świadczenia przez stronę zobowiązaną do jego wypłaty, przy braku podjęcia przez zobowiązanego czynności mających na celu doprowadzenie do przedawnienia roszczenia, świadomości uprawnionego biegu terminu przedawnienia wynikającego

z udzielenia pełnomocnictwa w sprawie o świadczenie profesjonalnemu pełnomocnikowi przed upływem tego terminu i mimo to podjęcia czynności zmierzających do dochodzenia roszczenia już po upływie terminu przedawnienia.

Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku

w zakresie zaskarżonej części przez obniżenie zasądzonej od pozwanej na rzecz powoda

w pkt I wyroku, skapitalizowanej renty wyrównawczej z kwoty 29.638,71 złotych do kwoty 28.898,33 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie wskazanymi w pkt I wyroku oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód podzielił argumentację Sądu I instancji

i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wniesiona przez stronę pozwaną zasługuje na uwzględnienie. . Spór z postępowaniu apelacyjnym dotyczył wyłącznie oceny zasadności podniesionego zarzutu przedawnienia do renty za styczeń 2015 roku.

Sąd Rejonowy uznał, że podniesienie tego zarzutu narusza zasady współżycia społecznego, bowiem pozwana pomimo obowiązującej strony ugody pozasądowej jednostronnie dokonała przeliczenia należnej powodowi renty wyrównawczej, ustalając kwotę tej renty na 38 zł, a więc znacznie niższą niż ta, którą powód dotychczas otrzymywał. Nadto Sąd Rejonowy podkreślił, że pismo informujące powoda o nowej wysokości renty wyrównawczej, pozwana sporządziła w sierpniu 2015r., z równoczesnym wskazaniem daty obowiązywania nowej kwoty renty począwszy od marca 2015r., tj. na kilka miesięcy wstecz. W tym zakresie Sąd I instancji uwzględnił również, wynikający z akt sprawy fakt, iż pozwana nie dysponowała materiałem pozwalającym na dokonane przez nią wyliczenie wysokości renty wyrównawczej, co spowodowało, że wyliczenia pozwanej oparte zostały na nieprawidłowych założeniach.

W ocenie Sądu Okręgowego w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, uwadze Sądu Rejonowego umknęła okoliczność, iż powód od stycznia 2015r. wiedział jakiej wysokości wypłacana jest mu renta wyrównawcza. Składając pozew w dniu 21 lutego 2018r., narażał się na skuteczne podniesienie przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia. Roszczenie powoda za miesiąc styczeń 2015r., było już przedawnione w dacie złożenia pozwu. Ponadto powód

początkowo żądał kwoty 400 złotych , a zmienił żądanie w lutym 2020r. i w lipcu 2020r., a więc po upływie 5 lat od wymagalności renty wyrównawczej za miesiąc styczeń 2015r.

Z tego też względu Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska Sądu Rejonowego że uwzględnienie zarzutu przedawnienia byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i w konsekwencji zarzuty apelacji uznał za uzasadnione.

Z prawidłowo poczynionych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych wynika, że pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powoda za styczeń 2015r. w piśmie procesowym z 8 lipca 2020r. (karta 290). Słusznie podnosi pozwana że powód miał świadomość upływu terminu przedawnienia i zwlekał z udzieleniem pełnomocnictwa i wniesieniem sprawy do sądu. Nie było bowiem żadnych obiektywnych przeszkód, aby wnieść pozew wcześniej, niż faktycznie dokonał tego powód.

W związku z powyższym apelacja w całości podlegała uwzględnieniu. Konsekwencją zmiany wyroku w pkt 1 była zmiana wyroku również w pkt 6, tj. w zakresie należnej opłaty od pozwu. Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do odstąpienia od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego w z uwagi na to że już w dacie złożenia pozwu mógł liczyć się zarzutem przedawnienia co do stycznia 2015r., zaś jego sytuacja materialna jest dobra i wysokość zasądzonej kwoty nie wpłynie w znaczący sposób na zaspokojenie jego potrzeb życiowych.

Mając na względzie powyższe Sąd drugiej instancji na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżony wyrok w zakresie punktu 1 do kwoty 28.898,33 zł uznając w tym zakresie apelację za uzasadnioną.

W punkcie drugim wyroku zmieniono częściowo rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zawarte w punkcie 6, tj. odnośnie należnej od pozwanej opłaty sądowej stosownie do procentowego udziału, w jakim pozwana ostatecznie przegrała proces.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 98 k.p.c., i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800, ze zm.), w punkcie trzecim wyroku.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

(-) Sędzia Grażyna Łazowska (-) Sędzia Teresa Kalinka (ref.) (-) Sędzia Grzegorz Tyrka